

LETECKÉ ROZHLEDY

ROČNÍK IV. Redaktor: Podplukovník Vilém Stanovský.

ČÍSLO 3.

Poručík pol. pil. poz. Albín Hejtmánek:

Výchova důstojníků letectva.

„Volare necesse est, vivere non est necesse.“

Letectvo jako zbraň je nám nejkrásnějším symbolem koordinace činnosti nového člověka a stroje. Chceme, aby výsledky této spojené činnosti byly hodnotné. Přejeme si, aby nejen stroj, ale i člověk tento stroj obsluhující nebo v tomto stroji své úkoly konající byli kvalitativně i kvantitativně co nejlepší, co nejdokonalejší, co nejspolehlivější. Současná doba vyžaduje velmi mnoho po každé stránce. Jestliže je naše armáda v jiných oborech handicapována armádami se staletou tradicí, může mít naději v jedné význačné složce — v letectvu, které se i v ostatních státech teprve nedávno rodilo. V letectví především musíme dohnati, ba více, musíme předhonit ostatní státy.

Letectvo je zbraň technická. V technickém světě panují dnes devisy: normalisace, standardisace, typisace. Tato tři hesla se sbíhají harmonicky v jedno: ekonomie. Jestliže jsme si zvykli uplatňovat tyto zásady v různých oborech vedení a vyzbrojování armády, bylo by nesprávné opouštět a ignorovat je tam, kde běží o problémy výchovné. Ekonomie výchovy je problém velmi akutní právě v naší armádě, která musí nedostatek tradice a zkušeností nahrazovat experimentem. Jestliže si blíže všimneme školení důstojníků různých zbraní, uvidíme, že je to právě letectvo, které je daleko za výchovou jiných složek armády, nemluvě o výcviku a výchově v armádách jiných. Dnešní systém výchovy důstojníků letectva u nás má mnoho nedostatků. Považuji za nutné, všimnouti si jich alespoň v přehledu a dedukovati z nich způsob nejvhodnější.

Do letošního roku byli důstojníci letectva u nás doplňováni z tří zdrojů: I. z důstojníků, bývalých aspirantů letectva, II. z důstojníků, absolventů pozorovatelské školy, III. z důstojníků, absolventů pozorovatelského kursu a školy.

Jak nejednotného a nestejného školení se dostávalo našim důstojníkům-letcům, ukazuje v přehledu tabulka I. na str. 530.

Tabulka je sestavena ke dni nastoupení služby u letectva v kategorii důstojníka pozorovatele letce. Přehled ukazuje markantně nestejnorodost výcviku. Jedna kategorie je cvičena v leteckých školách 13 měsíců, a to po předcházející službě důstojnické, kdežto jiná pouhé 4 měsíce po příchodu z občanského života. Pěchotní pozorovatel po absolvování jedné letecké školy a po delší letecké praxi jde do školy s kamarádem, kterému je letectvo novinkou. Proto je samozřejmé, že ani úroveň takové školy, ani úroveň pozorovatelů přicházejících k plukům nemůže být stejná. Dnešní způsob doplňování nevyhovuje

1. nerovnoměrným školením,
2. po stránce věkové (veliké rozdíly věkové, viz tabulku II. na str. 530).

*) Práce počtená cenou v soutěži nižších a záložních důstojníků rozepsané VOV na rok 1934.

Tabulka I.

Školení a služba	I. II. III.						Poznámka
	v měsících						
Školení vojenské (kromě leteckého)	24 4	28	24 8	32	24 8	32	vojenská akademie zál. důstojnická škola
Školení letecké	5 — —	— 5	— 10 —	— 10	— 10 3	— 13	zálož. důstoj. škola letectva pozorovatelská škola pozov. kurs pro důstojníky
Služba u zbraní (vyjma u letectva)		12		24		12	po absolvování vojenské akademie
Služba u letectva	3 —	— 3	— —		— 12	— 12	jako absolvent jako pých. (děl.) poz.

3. nespravedlivým termínem jmenování polním pozorovatelem a přijetím k letectvu.

Po stránce věkové jsou v největší výhodě bývalí aspiranti. Zůstane-li aspirant jeden rok dobrovolně vykonávat vojenskou službu, je jmenován polním pozorovatelem letcem po osmi měsících. Toto jmenování platí mu také po absolvování vojenské akademie. Pozorovatel, bývalý pěchotník (děl.) pozorovatel letec, musí konati tříletou leteckou službu, dříve než je jmenován polním pozorovatelem letcem. Přijetí do pilotní školy je vázáno právě dnem jmenování polním pozorovatelem a určitou praxí, proto i zde mají velikou výhodu bývalí aspiranti.

Tabulka II.

S l u ž b a	Kategorie			Poznámka
	I.	II.	III.	
	v letech věku			
Nástup v záložní důst. škole . .	19	19	19	
Nástup ve vojenské akademii . .	20	20	20	
Nástup prakt. služby u pluku . .	22	22	22	
Nástup u letectva	23	—	—	
Po pozorovat. kurse	—	—	—	
Po pozorovatel. škole	—	25	25	
Jmenování polním poz.	24	26	26	
Nástup do pilot. výcviku	25	27	27	

Každá zbraň se stará o to, aby dala svým representantům co možná největší speciální výcvik. Pro srovnání s letectvem všimněme si způsobu doplňování u ostatních zbraní (viz tabulku III. na str. 531).

Pěšákovi tedy stačí, aby se stal velitelem čety, 36 měsíců výcviku a výchovy, dělostřelec potřebuje k tomu 60 měsíců.

Nejsou letci zrovna tak technickou zbraní jako dělostřelci? Není výcvik letců ještě komplikovanější?

Je! Musí být ovšem jinak organisován, než je doposud. Musí především jak žákům, tak učitelům určit zvýšené požadavky tak, jak to chce doba. My klademe dva hlavní požadavky: chceme, aby výcvik byl co nejširší a zároveň aby věk těch, kteří přicházejí k trupě, byl co nejnižší. K požadavku nejširšího výcviku přičleňujeme požadavek výcviku pilotního.

Tabulka III.

S l u ž b a	pěch.	děl.	let.	jezd.	žen.	Poznámka
	v měsících					
zál. důst. škola	8	8	9	9	9	
výcvik před akad.	4	4	3	3	3	
v akademii u své zbraně	24	24	0	12	12	
praxe před aplik. školou	0	12	0	0	0	
aplikační škola	0	12	0	0	0	
celkem	36	60	12	24	24	

Úkoly letectva se dnes rozdrobují do takových detailů, že v cizině už dávno přišli k největší specialisaci. Nové úkoly letectva měly ozvu v nové organisaci. Dříve než se vyslovím pro určitou formu výchovy, pokládám za velmi důležité upozornit na jednu věc, která jistě je v podstatné souvislosti s výchovou a výcvikem nové letecké generace: pozorovací letka má být reprezentována letci od zbraní, kdežto letci z letectva mají být u nich jen ve funkci velitelské, ve funkci prvního důstojníka a snad důstojníka zpravodajského. Letci mají být jen u letecké zbraně: u letectva zvědného, bombardovacího a stíhacího.

Dále sleduji ve svém návrhu cíl, aby důstojníci přišli k letkám jako jmenování polní pozorovatelé letci. Vojenské letecké učiliště bude musit dáti výcvik úplný. Požadavek, který kladé na nového pozorovatele velitel letky, není stejný (stejně spravedlivý). Škola by měla měřítko jednotné. Počet dělostřeleckých ostrých střel, ostrého bombardování, závěrečných cvičení je velmi omezen a je termínován tak, že některému pozorovateli není vždy možno v určenou dobu podmínky splniti. To by pomínulo, kdyby si škola sama své žáky vedla až do jich jmenování polními. To by ovšem vyžadovalo, aby vojenské letecké učiliště bylo tak organizováno, aby v něm žáci konali opravdovou polní službu. Co se týče požadavku, aby absolventi důstojníci byli vycvičeni speciálně, je nutno si uvědomit, jaké jsou to vlastně speciální funkce, které může mladý důstojník letec zastávat:

1. pozorovatel (zvěd, bombardér denní a noční)
 - a) styčný důstojník,
 - b) zpravodajský důstojník,
2. pilot na dvomístníku, jednomístníku, denní a noční
 - a) první důstojník,
- oba 3. velitel
 - a) fotograf. čty,
 - b) meteorolog. čty,
 - c) dopravní čty,
 - d) spojovací čty,

4. mohou zastávat funkce: a) střeleckého důstojníka,
b) tělovýchovného důstojníka,
c) plynového důstojníka,
d) padákového důstojníka.

Konečně jsou instruktory u letky a v poddůstojnické škole.

Kdybychom chtěli dát důstojníkovi letectva takové odborné vzdělání, aby mohl zastávat kteroukoliv z těchto funkcí, udělali bychom z nich úplně polyhistory. Je nutno dobře uvážit výhody a nevýhody takové snahy.

Výhody: a) jeden ročník, jeden výcvik. Důstojníka nebudeme muset vytrhovat z práce u pluku, aby šel do nového kursu;

b) úspora času a peněz (odkomandování).

Nevýhody: a) specialisace (odbornictví) spoléhá na individualitu. Ze všech absolventů jednoho ročníku nemohu mít na př. stejně hodnotné velitele fotografických čet. Jeden má vlohy pro tuto funkci, druhý nikoliv;

b) speciální výcvik bude vyžadovat stálé odborné práce, stálého zdokonalování. Dám-li absolventa na dvě leta k letce, musím, udělám-li z něho velitele fotografické čty, předpokládat, že mnoho zapomněl z toho, čemu se pracně naučil. Kromě toho zestaral svými vědomostmi.

Z tohoto přehledu je vidět, že není možné dát speciální výcvik v takovém rozsahu, aby bylo možno úplně zrušit všechny speciální kursy. Některé kursy jsou organisovány mimo letectvo, mají své odborníky: plynový kurs, povětrnostní kurs, protiletadlový atd. Bylo by neekonomické odbornost těchto kursů snižovat improvisací.

Z vyjmenovaných speciálních funkcí navrhuji cvičiti pouze funkce uvedené v 1. a), b) (výcvik noční pouze informativně),

v 2. (bez výcviku stíhacího)*),

v 3. a), b), c), d) v takovém rozsahu, aby absolventi měli přehled a podklad pro eventuální soukromý zájem a studium. Osnova by byla rozšířena, srovnáváme-li ji s osnovou pro nynější pozorovatelské školy;

v 4. a), b), d) vycvičit během školy úplně, v c) speciální kurs.

Doba, která byla dnes vymezena k vycvičení pozorovatele, nestačí pro požadavky zde vytčené. Zejména pak, kdyby tento výcvik měl býti prováděn po ukončení studia na vojenské akademii, bylo by dosaženo jen toho, že by absolventi tohoto výcviku chodili k plukům ještě starší, než chodí dnes. Po předcházejících úvahách a po srovnání s výcvikem u ostatních zbraní dospěl jsem k této organisaci výcviku na aktivního důstojníka letectva:

1. záložní důstojnická škola letectva,
2. jeden ročník vojenské akademie letecké v Hranicích,
3. druhý ročník vojenské akademie letecké v Prostějově,
3. rok aplikační školy v Prostějově (po jmenování poručíkem).

* Poznámka. Výcvikem stíhacím nerozumím to, co my dnes stíhacím výcvikem nazýváme. Dnešní t. zv. stíhací výcvik (pouze akrobacie) by musil ovládat každý absolvent, který by reflektoval na známku alespoň dobrou. Vvýchov stíhací by se stal speciálním výcvikem, a to výcvikem výhradně taktickým a zejména výcvikem střeleckým.

Tabulka IV.

V ý c v i k	Stáří	Poznámka
	v letech	
Nastoupení vojenské služby	19	dobrovolný odvod Nastoupí-li službu po normálním odvodu, bude mít po absolvování 24 let.
Záložní důst. škola	20	
První ročník voj. akademie v Hranicích	21	
Druhý ročník voj. akademie v Prostějově	22	
Rok aplikační školy . . .	23	

Jak se projeví tento výcvik ve fyzickém stáří, ukazuje tabulka IV.

K 1. Záložní důstojnická škola letecká dá žadateli první výcvik technický i taktický a zároveň i základní výcvik letecký. Tato škola dostane výhradní úkol, pozorovat, kontrolovat a vybírat žadatele nejen po stránce požadavků vojenských, ale také po stránce kvality morální. Charakter letecké služby vyžaduje celých mužů. Bude-li tato kontrola a výběr prováděn opravdu seriosně, bez zasahování různých vlivů, stane se letectvo brzo opravdu tím, čím má v armádě i ve společnosti být. Záložní důstojnická škola musí být vedena k tomu, aby tomu, kdo projevil touhu státí se důstojníkem a kdo po všech stránkách odpovídá, byla nápomocna. To znamená, ukazovati mu cesty soukromého studia všeobecného i speciálního. Bylo by jen na prospěch výcviku, kdyby se těm, kdož projeví zájem, dostalo v době po zaměstnání bezplatného výcviku na bezmotorových letounech.

K 2. Jeden rok, ztrávený u pěchoty ve vojenské akademii, považují za velmi důležitý. Pěchota je nositelkou doktriny. Pozorovatel musí sám ovládat způsob vedení boje, má-li úspěšně vykonávat spolupráci se zbraněmi a svou činnost zpravodajskou. Teprve tehdy, až na své kůži jako obyčejný harcovník anebo jako nižší velitel zakusí strasti pozemního boje, stane se úspěšným pozorovatelem, neboť bude s pozemními vojsky žít. Ve vojenské akademii přijde do styku s kamarády od ostatních zbraní. Tam musí svou morálkou působiti tak, aby se stali opravdovými propagátory těch vlastností, které mají zdobiti letce. Je to především obětovné kamarádství, odvážnost, přímost, veselost. Kdyby byli akademici letectva vychovávaní hned od počátku separovaně, stala by se z nich kasta. Kdyby měl být zřizován hned první ročník letecký, velmi by se zvýšily náklady materiální i osobní. Na vojenské akademii jsou přednášeny speciální nauky, které vyžadují nejen zvlášť školených učitelů, ale i pomůcek a sbírek (na př. fyzika, chemická technologie, vojenská didaktika a psychologie, jazyky, šerm, jízda koňmo atd.). Pobytem ve vojenské akademii poznají letci velmi důkladně t. zv. pěchotní výcvik, prováděný jiným systémem než u letectva. Projdou během prvního ročníku výcvikem technickým i taktickým, počítaje v to i větší bojová cvičení v rámci praporu a polní střelbu v rámci roty. U letectva jsou instruktory nižších jednotek poddůstojníci piloti nebo mechanici. Bojová cvičení jsou prováděna zřídka, proto nedovedou velitelé těchto jednotek správně hodnotit situaci a správně se rozhodovat. Letci musí však býti tato věc běžná, chce-li řádně vykonávat službu pozorovatelskou. Další důvod, proč

právě absolvovat ročník v akademii, a to u pěchoty, je důvod kázeňský. Letectvo, totiž složka létajícího personálu, je vychovávána jinak a zvyká jinému druhu kázně než ostatní zbraně. Je to pochopitelné, vždyť frekventant už jako vojin pracuje daleko od letiště, samostatně, bez možného dohledu a kontroly velitele. Ale tento druh kázně nemůžeme přenášeti na mužstvo pomocné a strážní, jak tomu dosud bývá. Toto mužstvo musí zvyknout všeobecné kázně a té se naučí vychovatelé těchto vojáků právě ve vojenské akademii.

Za tím účelem bylo by nutno přizpůsobit osnovu prvního ročníku vojenské akademie požadavku, aby se akademikům-letcům dostalo po-
učení také v těch speciálních předmětech, které jsou přednášeny jen ve druhém ročníku.

Bylo by nerozumné během prvního ročníku tráveného na vojenské akademii nevsímat si leteckého výcviku akademiků-letců. Bylo by jisté na prospěch výcviku celé vojenské akademie (všech zbraní), kdyby byl v akademii systemisován mladší důstojník letec. Jeho úkolem by bylo do-
zírat na výchovu akademiků-letců (byl by velitelem jejich čety), ale hlavně by přednášel u ostatních zbraní nový předmět, „Letectví“. Dnes pracují všechny hlavní zbraně s letcem, vliv letectva na bojišti je nedo-
zírný, ale přednášky vojenské akademie se ještě neubírají tím směrem, kterým by měly jít. Tento důstojník by přednášel předpisy o spolupráci s letcem (zatím D-VII-4), eventuálně OPL. a zpravodajskou službu. Akademici-letci by měli alespoň dvakrát v týdnu po půl hodině čtení sluchem, při spolupráci akademie s letcem by létali jako pozorovatelé. Mělo by to veliký výcvikový význam pro obě složky, neboť mnohé věci nejasné nebo sporné nebo neprodebatované by byly takovým způsobem objasněny.

K 3. Druhý ročník vojenské akademie by byl již ve vojenském letec-
kém učilišti, protože jeho program by byl už speciálně letecký. Obsahoval by:

- a) výcvik pozorovatelský,
- b) výcvik pilotní elementární,
- c) výcvik všeobecný,
- d) výcvik speciální.

K a). Akademikům by byla podána látka, která byla podávána ve
ve škole pro důstojníky. Bylo by pokračováno na základech získaných v záložní důstojnické škole. Hlavní důraz by byl dáván na praxi, a to nikoliv školskou, nýbrž úplně přizpůsobenou požadavkům polní letky. V tomto výcviku by prošli akademici zejména celou průpravou k ostré střelbě a bombardování a také tuto střelbu a bombardování by prakticky provedli (celý program). Další výcvik by byl konán na polním letišti, kde by akademici 2. ročníku byli jako pozorovatelé, kdežto aplikanti by byli ve funkcích u letky předepsaných (styčný, zpravodajský atd.) a vy-
konávali by službu pilotní.

K b). Letního období 2. ročníku by bylo využito k pilotnímu vý-
cviku elementárnímu. Aby bylo využito této doby náležitě, byly by při-
děleny leteckému učilišti určité jednotky z okolních divisí na spolupráce, jinak by akademici v elementárním výcviku procházeli praxí na foto-
grafickém oddělení, na meteorologické stanici, na technické správě atd.

K c). Byl by prováděn v rámci osnovy pro 2. ročník akademie v Hra-
nicích (všeobecná taktika, válečné dějiny, jazyky, služební předpisy atd.).

K d). V zimním semestru by to byl zejména mechanický kurs, který
by byl přípravou pro letní praktické létání.

K 4. Do aplikační školy přišel by letec po absolvování druhého ročníku akademie. Tehdy by byl již poručíkem, byl by v kategorii pozorovatele letce a pilota žáka. Aplikační škola by měla úkol, na základě teorie a praxe získané v předchozím školení vychovati mladého důstojníka k samostatné práci u jednotky. Ve výcviku pilotním by bylo v aplikační škole pokračováno (výcvik pokračovací a na jednomístníku). V tomto období výcviku by vykonali lety požadované pro jmenování polním pozorovatelem letcem. Aby zvykli samostatné práci, měli by přiděleny skupinky akademiků 2. ročníku, frekventanty a pomocné mužstvo výcvikové letky. Absolvováním aplikační školy bylo by ukončeno všeobecné letecké školení nového důstojníka letce. Následovala by služba nejméně roční u pozorovací letky a teprve po ní mohl by býti letec přidělen k některé letce speciální. Teprve v tomto období by mohl aspirovat na speciální výcvik stíhací.

Poznámky všeobecné.

V našem vojenském školství je jistá šablonovitost. Při reformě výcviku leteckých důstojníků měla by býti provedena revoluce i ve vnitřní struktuře školy. Hlavní požadavek, bez něhož není myslitelný zdárný průběh školy, je postavení polní letky na válečný počet. Dnešní stav je výcvikově, pedagogicky a kázeňsky pochybený. Žák, který má spoustu školních povinností a starostí, musí, chce-li se připravit na let se spoluprací, běhat od školní letky na fotografické oddělení, k spojovacímu důstojníkovi, zbrojnímu důstojníkovi, aby si sehnal pilota, stroj, radio a vše ostatní. Proč nezvykáme alespoň ve škole pozorovatele používat těch orgánů a pracovat za těch okolností, jaké budou u válečné letky? Nesetká-li se letec se vzorným stavem v učilišti, nesetká se s ním u pluku už jistě nikde. Proč má pěchotní učiliště instrukční prapor? Proč dělostřelecké instrukční baterie ve zvýšeném počtu? Dejme v učilišti možnost nejen pozorovatelům, ale i frekventantům kursu pro velitele letek a jiných kursů alespoň jedenkrát pracovat s válečnou jednotkou, aby velitelský sbor nebyl jednou překvapen oním velikým aparátem.

Velitelský sbor akademiků i aplikantů bude se musit přizpůsobit novým poměrům. Všimějme si výchovných prostředků jinde. Jistě i my přijdeme na chuť takovému americkému způsobu a vyženeme v letním období naše mladé letce z ubikací do stanovených táborů zřízených na letišti, aby tam na zdravém vzduchu zvykali skromnosti a soběstačnosti. Do tohoto života, který se dá lépe kontrolovat, vneseme sportovního ducha, jak se na letectvo patří.

S touto otázkou souvisí i výchova společenská. Letec má možnost i příležitost reprezentovati stát za hranicemi nebo ve společnosti příslušníků cizích států. Této výchově je nutno věnovat větší péči, než byla věnována doposud. Dnes přednáší společenskou výchovu v důstojnických školách zpravidla ten, kdo má jinak nejméně hodin, aniž se přihlíží k jeho kvalifikaci společenské. My učíme principům společenských zvyklostí, ale nejdeme při tom do hloubky. Neuvádíme žáky do té společnosti, do které patří. Nesledujeme mimoškolský život svých žáků, ani se příliš nesnažíme jej usměrňovat. Tedy to je také jedna část programu při výcviku leteckého důstojníka.

Sloučený pozorovatelský a pilotní výcvik bude mít jednu vadu. Je známým faktem, že se ten, kdo se jednou naučil řídit letoun, vyhýbá službě pozorovatelské. Je to zjištění důležité, protože musíme počítat

s tím, že v dohledné době nebude u letectva jiných důstojníků než pilotů a zároveň pozorovatelů. Bylo by možné buď pozorovatelskou službu honorovat více než pilotní, nebo letecké přídavky u důstojníka svázat se splněním určitých podmínekových letů pozorovatelských za měsíc. Ovšem tyto pozorovatelské lety bylo by nutno řádně vymezit, aby se nestalo, že jeden bude dělat spolupráce se zbraněmi, zatím co druhý bude dělat fotografovací lety v okolí letiště. Tato otázka pozorovatelské služby svázané s pilotní je takové důležitosti, že se při řešení nového způsobu výcviku nesmí na ni zapomenout.

Paralelně s problémem změněného způsobu výcviku bude nutno řešit další problém, a to přizpůsobení starší generace generaci nové, zejména co se pilotního výcviku týče. Nastane tu jakási nejednotnost, která ještě zvýší dřívější nespravedlnost. A právě to bude nutno vyrovnat. Bude nutno rozšířit pilotní výcvik tak, aby se ho v době co možná nejkratší dostalo co největšímu počtu důstojníků letectva. Při počítání doby od jmenování polním pozorovatelem měla by se bráti v úvahu celková doba, po kterou pilotní aspirant vykonával leteckou službu. Tím, že se poskytne co nejširší pilotní výcvik všem pozorovatelům, zmenší se hodně akutnost otázky, kdo bude vykonávat službu pozorovatelskou.

Ke konci ještě malou poznámku. Mnohé závěry budou snad posuzovány spíše jako kritika, než práce soutěžní. Kritikou poměrů nacházíme však s chybami také stránky světlé. Tato práce neměla jiný účel, než pokusit se o to, aby byla opravdu brzo nalezena cesta výchovy, která by naše mladší kamarády postavila nad letce států ostatních. Jejich letu zdar!

Major let. Jan Šmíd:

Několik poznámek k vývoji a použití letectva.

(Pokračování.)

Bombardovací letectvo.

Dříve než přistoupím k vlastní úvaze o bombardovacím letectvu, považuji za vhodné shrnouti v krátkosti dosavadní doktriny o použití letectva jako zbraně.

Během světové války bylo letectvo většinou pomocnou složkou v rámci pozemních vojsk. K použití letectva jako samostatné zbraně, postavené na roveň pozemní armádě, byly sice činěny náběhy, ale ty pro nedostatek prostředků, pro technické nedokonalosti a hlavně pro nedostatek organizace a pochopení nevedly k valným úspěchům. Proto i zkušenosti, získané letectvem jako samostatnou zbraní, jsou skrovné.

Teprve po světové válce, hlavně vlivem rychlého technického rozvoje, přistoupily velké státy k budování leteckých armád. Současně s tímto rozvojem se vytvořily dva naprosto odlišné názory na použití letectva. Representantem jednoho názoru byl italský generál Douhet (viz *Letecké rozhledy* ročn. II., čís. 5 a ročn. III., čís. 1), který hlásal rozhodující vliv letecké armády na vedení války. Podle Douheta může letectvo vésti samostatnou válku, v níž donutí protivníka k míru dříve, než zasáhnou pozemní vojska a námořnictvo, jejichž význam značně podceňuje. Naproti tomu starý francouzský názor považoval letectvo za pouhou složku po-